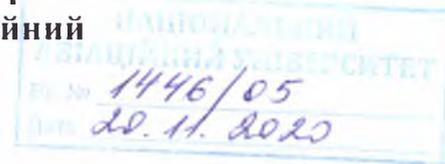


До спеціалізованої вченої ради Д 26.062.16
в Національному авіаційному університеті
03680, м. Київ, проспект Любомира Гузара, 1

ВІДГУК

офіційного опонента доктора юридичних наук, професора Батанова Олександра Васильовича на дисертацію Курчина Олега Геннадійовича на тему «Конституційно-правове забезпечення органами місцевого самоврядування містобудівної діяльності: проблеми теорії та практики», поданої на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право (081-право). Національний авіаційний університет / м. Київ, 2020.



Актуальність теми дисертації, зв'язок з науковими програмами, темами. Дисертаційне дослідження Курчина Олега Геннадійовича на тему «Конституційно-правове забезпечення органами місцевого самоврядування містобудівної діяльності: проблеми теорії та практики» присвячене вельми актуальним як з точки зору конституційно-правової і муніципальної науки, так і практики правового регулювання містобудівної діяльності, її конституційно-правового забезпечення органами місцевого самоврядування, питанням.

Відповідна тематика відноситься до нових напрямків розвитку конституційної та, особливо, муніципальної доктрини та практики, виокремлюючись у цілісний масив містобудівних правових норм та наукових знань у межах загального концепту конституційно-правового регулювання в умовах муніципальної демократії, громадянського суспільства, соціально-правової держави та конституційної економіки.

Визначальним лейтмотивом даного дисертаційного дослідження є ідея, в основі якої розуміння децентралізації повноважень у сфері містобудування як одного з найважливіших та суспільно актуалізованих напрямів конституційної децентралізації та муніципалізації публічного управління архітектурно-

будівельною галуззю, що пояснюється з декількох концептуально-онтологічних та практично-праксіологічних позицій.

Адже фундаментальними принципами проведення сучасних демократичних реформ проголошується децентралізація публічної влади та субсидіарність у наданні публічних послуг. Реальне місцеве самоврядування – це конкретний крок у напрямі подальшої лібералізації управління на місцях, пов'язаний з вирішенням проблем формування громадянського суспільства та соціально-правової держави, посиленням захисту прав людини, їх практичною реалізацією.

Тому, актуальність глибокого осмислення проблематики місцевого самоврядування як з точки зору генезису, організації та функціонування його інститутів та функцій, так і базисних принципів і стандартів, які вироблені не лише на міждержавному та глобальному рівнях, а у межах окремих суверенних держав та самоврядних територіальних громад, у тому числі в аспекті реалізації їх завдань та функцій в окремих сферах та секторах суспільного життя, яскравим прикладом яких є сфера містобудування, має не лише науково-методологічне і політико-ідеологічне, але й важливе соціально-практичне значення. Усвідомлення феномену місцевого самоврядування як через призму міжнародних стандартів та фундаментальних принципів, зафіксованих у них, у першу чергу принципів Європейської Хартії місцевого самоврядування, так і через призму ординарної діяльності його суб'єктів у сфері містобудування, у повному обсязі дає можливість знайти адекватні напрями і форми розвитку муніципальної демократії та соціально-правової державності на сучасному етапі.

Процес становлення муніципальної демократії, реалізації її засад та функціонування її інститутів в усі часи пов'язувався або з опором суспільства державній владі, конфліктами з її інститутами, або ж взаємодією з нею, внаслідок чого формується авторитарний або демократичний стиль суспільно-політичного життя і управління, утверджується різний рівень свободи людини. Зрозуміло, кожна демократична держава об'єктивна має бути зацікавленою в

утвердженні муніципальної демократії та прав територіальних громад на самостійне вирішення питань місцевого значення, у тому числі й містобудівного характеру.

Зрозумілим є також і те, що для цього у конституційному механізмі публічної влади держава та громадянське суспільства мають об'єднати свої зусилля щодо досягнення спільних завдань та цілей, які обумовлюють загальний зміст та спрямованість їх діяльності – права людини, їх реалізація та захист. Таке об'єднання й утверджується на концептуальному та прикладному рівні як «місцева публічна влада» – механізм і засіб взаємодії муніципальної влади як публічної влади територіальних громад та влади, яку здійснюють місцеві органи виконавчої влади, у процесі реалізації їх завдань та функцій. Дослідження процесів становлення, організації та функціонування публічної влади на місцях має глибокий сенс: воно формує його (процесу) теоретичне підґрунтя, чим забезпечує цілеспрямованість і системність соціально-політичних трансформацій, убезпечує від можливих похибок і суб'єктивних збочень.

Варто розуміти й те, що надання територіальним громадам максимального обсягу повноважень та реальних можливостей їх реалізації у містобудівній сфері дає можливість найширше врахувати життєво важливі інтереси членів територіальної громади при здійсненні просторового планування подальшого розвитку відповідних територій, що потребує застосування комплексного підходу до формування ефективної землевпорядної, економічної, екологічної, соціальної, архітектурно-будівельної моделі забудови (урбанізації) населених пунктів.

Таким чином, варто підкреслити, що визначення участі органів місцевого самоврядування у містобудівній діяльності, окреслення кола суспільних відносин, що виникають і розвиваються у процесі конституційно-правового забезпечення відповідних процесів, обґрунтування дієвих форм та способів конституційно-правової регламентації соціально-культурних, інфраструктурних, економічних, науково-технічних та інших відносин,

пов'язаних із реалізацією і захистом прав людини, територіальних громад та інших суб'єктів у сфері містобудівної власності, у сучасній демократичній державі є актуальним предметом конституційно-правового дослідження.

Тому дисертаційне дослідження О. Г. Курчина є затребуваним як з позицій теорії конституційного і муніципального права, так і з точки зору практичної діяльності, спрямованої на удосконалення чинної та перспективної нормативно-правової бази законодавства України у сфері містобудівної власності.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Аналіз тексту дисертації та автореферату свідчить про науково обґрунтований системний підхід дисертанта до розкриття проблеми. Автор аргументовано сформулював актуальність теми, чітко визначив об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження, комплексно та вдало підібрав для розв'язання завдань методологічний інструментарій. Для досягнення поставленої мети автором визначено основні дослідницькі завдання, які є взаємопов'язаними, відображають головний зміст роботи і послідовно розв'язуються в ході наукового дослідження.

Недостатній ступінь розроблення теоретико-методологічних та конституційно-правових підходів щодо питання правового регулювання містобудівної діяльності й її конституційно-правового забезпечення органами місцевого самоврядування свідчить про об'єктивну необхідність подальшого дослідження зазначеної наукової проблеми. Ґрунтовне вивчення цієї матерії має не лише теоретико-пізнавальне, але і яскраво виражене прикладне значення, даючи змогу здійснювати пошук ідей та механізмів щодо вирішення питання удосконалення конституційного та муніципального законодавства в Україні.

Досягнення вказаної мети обумовлює постановку та передбачає послідовне вирішення цілого ряду теоретичних та прикладних завдань, а також напрацювання та перевірку робочих гіпотез, в тому числі шляхом:

- визначення онтологічних та аксіологічних підходів до містобудівної діяльності як об'єкту правового регулювання в сфері місцевого самоврядування;

- дослідження ролі та значення правового регулювання містобудівної діяльності в місцевому самоврядуванні;

- окреслення теоретико-методологічних засад містобудівної діяльності як сфери муніципально-правового регулювання;

- дослідження поняття компетенції органу місцевого самоврядування в сфері містобудівної діяльності;

- аналізу нормування та нормативізації повноважень органу місцевого самоврядування в сфері містобудівної діяльності;

- характеристики ролі міжнародних правових стандартів в містобудівній діяльності органів місцевого самоврядування;

- визначення особливостей децентралізації повноважень публічної влади та встановлення її зв'язку з компетенцією органів місцевого самоврядування в сфері містобудівної діяльності;

- дослідження діалектики взаємодії органів місцевого самоврядування та суб'єктів містобудівної діяльності в умовах децентралізації повноважень публічної влади;

- встановлення онтологічного зв'язку сталого місцевого розвитку і розвитку місцевого господарства з активізацією містобудівної діяльності в територіальній громаді;

- - дослідження актуальних питань вдосконалення компетенції органів місцевого самоврядування в сфері містобудівної діяльності в умовах муніципальної реформи.

Вдалим компонентом дисертаційної роботи О. Г. Курчина слід вважати і запропоновану автором методологію дослідження проблем, пов'язаних із здійсненням наукового аналізу теоретичних та прикладних проблем регулювання містобудівної діяльності та її конституційно-правового забезпечення органами місцевого самоврядування, підготовки та обґрунтування

наукових рекомендацій щодо вдосконалення конституційного забезпечення процесів програм містобудування тощо. Використані в процесі проведення дослідження методи наукового пізнання надали автору можливість дійти системних висновків при визначенні результатів і обґрунтуванні низки нових положень, які мають важливе значення для юридичної науки і практики.

Зокрема, у дисертації вдало використано діалектичний метод, що став підґрунтям для розкриття єдності публічної влади та системи публічного управління в державі. Формально-юридичний метод дозволив проаналізувати конституційно-правовий статус органів місцевого самоврядування в Україні, а також нормативно-правову основу взаємовідносин між різними рівнями публічного управління, включаючи контрольно-наглядові повноваження. Формально-догматичний метод сприяв дослідженню міжнародних стандартів містобудівної діяльності органів місцевого самоврядування. Застосування порівняльного методу дозволило порівняти особливості здійснення містобудівної компетенції органами місцевого самоврядування України та зарубіжних держав. Історико-правовий метод застосовувався для з'ясування особливостей реалізації містобудівної діяльності на локальному рівні протягом різних конкретно-історичних періодів. За допомогою методів системно-структурного та структурно-функціонального аналізу було визначено місце і роль органів місцевого самоврядування у процесах конституційної модернізації в Україні у управлінні сферою містобудування. Використання формально-логічного та логіко-семантичного методів дало змогу удосконалити категоріально-понятійний апарат децентралізаційних процесів у сучасному суспільстві, зокрема обґрунтовано доцільність використання дефініції «просторове планування» у законодавстві та правозастосуванні. Прогностичний метод було використано для визначення оптимальних шляхів реформування містобудівної компетенції органів місцевого самоврядування.

3. Достовірність та наукова новизна одержаних результатів.

Достовірність отриманих здобувачем результатів наукового дослідження підтверджується теоретичною обґрунтованістю вихідних позицій роботи, а

також застосуванням при проведенні дослідження достатньої кількості нормативно-правових та літературних першоджерел (217 найменувань на 22 сторінках). Ознайомлення зі змістом дисертації, основними публікаціями та авторефератом дало можливість уявити та констатувати, що наукові положення, висновки, пропозиції та рекомендації, що сформульовані здобувачем, є результатом поступового розкриття та тривалої апробації проблеми (2013–2020 роки).

Вони характеризуються науковою новизною та відображають особистий внесок дисертанта у дослідження теоретичних проблем конституційно-правового забезпечення органами місцевого самоврядування містобудівної діяльності.

Сформульовані у дисертації та авторефераті положення, що удосконалюють існуючі теоретичні погляди на процеси конституційно-правового забезпечення органами місцевого самоврядування містобудівної діяльності, свідчать про те, що дисертант провів не лише комплексну і всеохоплюючу наукову роботу, а й багато у чому безпрецедентне дослідження та торкнувся усіх сторін наукової проблеми конституційно-правового забезпечення органами місцевого самоврядування містобудівної діяльності.

Найбільш вагомими результатами дисертаційної роботи є зокрема, те, що у дисертації уперше у конституційно-правовій науці розкрито феноменологічні кваліфікації місцевого самоврядування як екзистенціального середовища здійснення містобудівної діяльності та усебічно визначено наявність аксіологічного зв'язку між місцевим самоврядуванням та містобудівною діяльністю, що виникає та є результатом їх взаємодії, і носить як безпосередній, так й опосередкований характер (стор. 7 дисертації). Відповідний висновок базується на ґрунтовному аналізі тенденцій розвитку місцевого самоврядування в сучасному світі, у тому числі в контексті урбанізації.

Заслужують на увагу теоретико-методологічні підходи автора щодо проблематики імплементації європейських правових стандартів містобудівної діяльності місцевого самоврядування, яка має діалектично поєднуватися з

загальною адаптацією українського земельного, містобудівного, архітектурного законодавства до універсальних та європейських принципів і норм, зокрема – в частині належного унормування державного архітектурно-будівельного контролю з передаванням переважної частини відповідних повноважень на рівень виконавчих органів місцевого самоврядування (стор. 8 дисертації).

У дисертації проведений ґрунтовний теоретичний аналіз процесів конституціоналізації містобудівної діяльності, який в концептуальному плані базується на виділені в її механізмі рівня її конституційно-правового забезпечення органами місцевого самоврядування. У цьому аспекті доволі новаторським є авторський аналіз онтологічних і аксіологічних аспектів ролі й значення технічних норм у регулюванні містобудівної діяльності, що визначається «необхідним і невід'ємним елементом комплексного дослідження теоретико-доктринальних підходів до визначення місця містобудівної діяльності у функціонуванні місцевого самоврядування як специфічної форми організації локального соціуму та забезпечення належного середовища його життєдіяльності й розвитку» (стор. 15 дисертації).

Оригінальністю та новаторським підходом характеризується сформульований О. Г. Курчиним висновок, згідно якого, «по-перше, у містобудуванні головну роль відіграє локальне суспільство, тобто територіальна спільнота людей – територіальна громада, яка сама здійснює комплексну багатогранну й цілеспрямовану діяльність, направлену на створення матеріально-просторового середовища для своєї життєдіяльності. По-друге, таку діяльність територіальна громада об'єктивно може здійснювати лише в колективістському розумінні, за допомогою відповідних організаційних і структурно-нормативних чинників, тобто тільки у рамках місцевого самоврядування (стор. 25–26 дисертації). Це дозволяє розглядати місцеве самоврядування як інституціональну основу містобудівної діяльності, і саме з таких позицій слід розглядати зазначену проблематику в

сучасних умовах становлення та розвитку децентралізованого підходу до здійснення публічного управління.

У дисертації не лише аргументовано обґрунтовується доктринальний підхід до класифікації та аналізу особливостей формування та реалізації моделей місцевого самоврядування в Україні й зарубіжних державах, як інституціонального середовища й основи здійснення містобудівної діяльності (стор. 26–32 дисертації), а робиться загальний висновок концептуального характеру, що «посилення ролі місцевого самоврядування (муніципалізації публічної влади) є основним напрямом сучасної конституційної реформи у сфері децентралізації, оскільки дає можливість поєднати передачу значного обсягу функцій і повноважень на рівень територіальної громади, з наданням відповідної такому обсягу фінансово-економічної, матеріально-технічної та бюджетно-фіскальної основи для ефективного вирішення питань місцевого значення, що має стати належною основою для реалізації містобудівної діяльності в межах відповідних локальних соціумів (територіальних громад) (стор. 32 дисертації).

Це, на нашу думку, сприяє визначенню інноваційного вектору розвитку муніципального права в органічному зв'язку з розвитком самоорганізації територіальних громад, демократичних засад суспільства і забезпечення прав людини, а містобудівної діяльності – як іманентної ознаки та характерної риси місцевого самоврядування, оскільки завдяки їй формується, впорядковується та модернізується життєвий простір людини-члена територіальної громади у відповідності до її інтересів, інтересів її референтної групи (мікрогромади) або всієї громади (макрогромади) (стор. 34 дисертації).

Оригінальними та інноваційними є авторські підходи щодо внутрішнього та органічного, аксіологічного й онтологічного зв'язку містобудівної діяльності з місцевим самоврядуванням (стор. 36–38 дисертації). О. Г. Курчин послідовно доводить, що для першої – це насамперед сфера реалізації та

функціонування; для другого – це форма задоволення основних потреб населення та кожного з мешканців населеного пункту у створенні належної системи забезпечення життя, що лежить в основі життєвого простору людини, де вона функціонує, з одного боку, в ординарних умовах у рамках повсякденності, а також в екстраординарних умовах у випадках кризових явищ у функціонуванні державності, та, з іншого боку, «беззаперечно, повинна розглядатися лише в муніципальному вимірюванні, адже без свого інтерстиціального (внутрішнього) зв'язку з місцевим самоврядуванням, з його інститутами та місцевим населенням – жителями-членами територіальної громади – воно втрачає телеологічний зміст і соціальне призначення» (стор. 41 та 45, в цілому підрозділи 1.2–1.3 дисертації).

Оригінальністю відрізняється авторська позиція щодо розуміння феномену «територіальна конотація», що відображає місце і роль містобудівної діяльності в місцевому самоврядуванні (стор. 51 дисертації), та висновок, що «основним завданням містобудування виступає планувальна організація території, на якій функціонує територіальна громада у межах відповідної території (стор. 53 дисертації).

Звертається увага на важливість встановлення місця та ролі ринку нерухомості та його розвитку не лише у процесах містобудування, а й здійснення місцевого самоврядування (стор. 55–56 дисертації).

Також у дисертації запропоноване нове бачення шляхів і методів формування та реалізації компетенції органу місцевого самоврядування у сфері містобудівної діяльності (стор. 71–92 дисертації). Зокрема у дисертації О. Г. Курчина визначено, що «компетенція місцевого самоврядування у сфері містобудівної діяльності концептуально знаходить свій онтологічний сенс не в існуванні якоїсь окремої, муніципальної або комунальної влади, а у його бутті як специфічного політико-правового явища, внутрішньо (інклюзивно) інтегрованого зі сферою державного управління» (стор. 85 дисертації).

З метою аргументації цієї тези, О. Г. Курчиним проведений змістовний аналіз проблем нормування та нормативізації повноважень органу місцевого самоврядування у сфері містобудівної діяльності (стор. 92–115 дисертації).

У дисертації є інші новаторські підходи та вельми цінні пропозиції, які свідчать про динаміку розвитку конституційного та муніципального права в умовах глобалізації, розширення об'єктів конституційного регулювання та викликів сучасності. Зокрема, вперше у вітчизняній правовій науці О. Г. Курчиним розкрито роль міжнародних правових стандартів в містобудівній діяльності органів місцевого самоврядування (стор. 115–155 дисертації). Цікавими у цьому контексті є висновки щодо механізмів і особливостей імплементації міжнародних (зокрема, європейських) правових стандартів містобудівної діяльності до національної правової системи України в сучасних умовах європейської міждержавної інтеграції (стор. 155 дисертації).

Оригінальним є авторський підхід до проблем реалізації повноважень органів місцевого самоврядування у сфері містобудівної діяльності з точки зору конституційної модернізації та тенденцій децентралізації компетенції публічної влади, що передбачає делегування переважної більшості повноважень від системи органів виконавчої влади до локальних інституцій, утворених безпосередньо територіальними громадами (підрозділ 3.1, розділ 3 дисертації в цілому).

Зокрема, у дисертації не лише обґрунтовано положення, що в «сучасних умовах розуміння децентралізації розширилось і торкається не лише питання розподілу владних повноважень у сфері містобудування між центральними та місцевими органами публічної влади, але й стану забезпечення життєво важливих містобудівних інтересів кожного члена локального соціуму» (стор. 159 дисертації), а й робляться висновки, що «сучасна функціонально-компетенційна децентралізація безпосередньо відображає процес трансформації механізму реалізації владних повноважень у системі

здійснення містобудівних повноважень, яка складається з керуючої підсистеми (органи місцевого самоврядування) й керованої підсистеми (суб'єкти містобудівної діяльності), а також постійної взаємодії зазначених суб'єктів і об'єктів управління на локальному рівні суспільних відносин». Доводиться, що «ключовими причинами децентралізації містобудівних повноважень та відповідальності є такі чинники: політичні зміни, що дають місцевим співтовариствам (численним локальним соціумам) право самостійно виражати і відстоювати свої життєво важливі інтереси; технологічні зміни та глобальна інтеграція, що змінили уявлення про межі управління та самоврядування у містобудівній сфері; певні труднощі функціонування занадто централізованої системи управління сферою містобудування; необхідність участі органів місцевого самоврядування у правовому та управлінському регулюванні містобудівної діяльності» тощо (стор. 193 дисертації).

Новаторським є авторський підхід при дослідженні проблем співвідношення, взаємозв'язку та взаємовпливу сталого місцевого розвитку і розвитку місцевого господарства з активізацією містобудівної діяльності в територіальній громаді, що в сучасних умовах знаходить свій прояв, насамперед, у формуванні належної концепції просторового планування населених пунктів, що поєднує у собі як архітектурно-будівельні, так і земельні, екологічні, соціокультурні аспекти забудови (стор. 222 дисертації, підрозділ 3.3 в цілому).

4. Повнота викладу результатів дисертації в опублікованих працях.

Основні положення і результати дисертації викладено у 1 монографії, 22 наукових статтях, що опубліковані у фахових виданнях із юридичних наук, у тому числі 7 з яких надруковані у виданнях, що включені до міжнародної наукометричної бази даних «Index Copernicus International» (Польща), та 4 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

5. Оцінка ідентичності змісту автореферату і основних положень дисертації. Вивчення представлених текстів дисертації та автореферату дозволяє зробити висновок щодо їх ідентичності та відповідності автореферату основним положенням дисертації. Наукові результати, висновки та практичні рекомендації, що наведені в авторефераті, розкриті та обґрунтовані в тексті дисертації у повному обсязі.

6. Практична значущість результатів дослідження і рекомендацій щодо їх використання. Сформульовані в дисертації наукові та методологічні положення, пропозиції, висновки і рекомендації мають як теоретичне, так і прикладне значення у сфері конституційно-правового забезпечення органами місцевого самоврядування містобудівної діяльності.

Одержані автором результати можуть бути використані: у науково-дослідній роботі – для подальшого опрацювання конституційно-правової теоретичної та практичної проблематики реалізації містобудівної компетенції органів місцевого самоврядування в умовах децентралізації публічної влади; у правовій практиці – при розробці пропозицій щодо подальшого удосконалення містобудівної компетенції органів місцевого самоврядування; у навчальному процесі й навчально-методичній роботі – при викладанні навчальних курсів із муніципально-правової спеціалізації, підготовці та вдосконалення відповідних розділів підручників і навчальних посібників з конституційного та муніципального права України тощо.

7. Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи. Незважаючи на високий рівень розв'язання завдань дослідження, деякі положення дають підстави визнати їх дискусійними та в деяких випадках не зовсім аргументованими або обґрунтованими.

1. У дисертації доволі фрагментарно висвітлені питання конституційно-правового забезпечення органами місцевого самоврядування містобудівної діяльності у контексті реалізації та захисту муніципальних прав людини в цілому, та, зокрема, муніципально-правових проблем здійснення права кожного на житло (стаття 47 Конституції України), а також права кожного на

достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 47 Конституції України).

2. Акцентуючи увагу на наявність синергетичних зв'язків між місцевим самоврядуванням та містобудівною діяльністю, у тому числі в контексті урбанізації (стор. 7 дисертації), автор доволі фрагментарно розкриває відповідну проблематику з точки зору формування та функціонування мегаполісів, міських агломерацій і метрополітенських ареалів.

3. Акцентуючи увагу на тому, що «Феномен місцевого самоврядування включає не тільки здійснення певною спільнотою людей (територіальною громадою) відповідних публічно-владних функцій, але й створення відповідного середовища проживання, тобто телеологічно спрямовану діяльність зі створення місць проживання і перетворення території в залежності від екзистенційних потреб та інтересів населення» (стор. 25 дисертації), автор доволі обмежено використовує функціональний метод у конституційному праві у контексті дослідження проблем конституційно-правового забезпечення органами місцевого самоврядування містобудівної діяльності.

Зокрема, фрагментарно висвітлюються концептуальні підходи до змісту, форми, методів, способів, обсягів здійснення компетенції органів місцевого самоврядування у сфері містобудівної діяльності з точки зору економічних, соціальних, культурних, екологічних функцій місцевого самоврядування (серед об'єктних функцій) та його функцій у сфері інформування, планування, муніципального ординарного та, особливо, статутного нормотворення, контролю (серед технологічних функцій).

Вважаємо, що застосування теорії функціоналізму у контексті представленого до захисту дослідження О. Г. Курчина значною мірою збагатило б його концептуальне значення, зміст та посилило аргументацію й висновки автора.

4. Спірним вбачається визначення поняття компетенції органу місцевого самоврядування у сфері містобудівної діяльності, яку дисертант розглядає

«як сукупність його конкретних функцій і повноважень, встановлених нормативно на рівні законів та підзаконних актів з метою забезпечення повноцінного життєвого середовища локального соціуму (територіальної громади), ...» (далі по тексту, стор. 92 дисертації).

Вважаємо, невиправданим включення до змісту компетенції функцій місцевого самоврядування, оскільки останні є напрямками та видами його діяльності у конкретних сферах місцевого життя, а компетенція – юридичним вираженням цих функцій. Тобто функції є більш широкою за сутністю, змістом та формою категорією, ніж компетенція. Отже остання не може включати відповідні функції, у тому числі й у сфері містобудування.

5. Ґрунтовності та чіткості потребує авторська позиція щодо можливості та перспектив кодифікації законодавства про містобудівну діяльність в Україні, особливо з позиції її правового забезпечення органами публічної влади, у тому числі й місцевого самоврядування.

Проте висловлені зауваження не применшують наукової цінності результатів дослідження, представлених в авторефераті та тексті докторської дисертації О. Г. Курчина.

Дисертаційне дослідження виконано здобувачем самостійно, сформульовані в ньому положення та висновки обґрунтовані на базі особистих досліджень автора.

Опубліковані О. Г. Курчиним наукові праці достатньою мірою репрезентують зміст наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у даному дисертаційному дослідженні.

Автореферат дисертації О. Г. Курчина повно та адекватно відтворює основні положення та висновки самої дисертації на тему «Конституційно-правове забезпечення органами місцевого самоврядування містобудівної діяльності». Їх зміст і положення, що є предметом захисту ідентичні. І дисертація, і її автореферат виконані з дотриманням вимог сучасного українського ділового мовлення.

За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю та достовірністю, науковою і практичною значущістю отриманих результатів, повнотою їх викладення в опублікованих дисертанткою наукових працях, а також за оформленням дисертація відповідає вимогам, що висуваються до докторських дисертацій і встановлені пунктами 9, 10, 12 та 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, а також основним вимогам чинного законодавства щодо дисертацій та авторефератів дисертацій.

На підставі вище викладеного вважаю, що дисертація на тему «Конституційно-правове забезпечення органами місцевого самоврядування містобудівної діяльності: проблеми теорії та практики» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, в якій отримано нові теоретично обґрунтовані результати, що в сукупності розв'язують важливу наукову проблему у формі виробленої цілісної теорії конституційно-правового забезпечення органами місцевого самоврядування містобудівної діяльності, а автор дисертації – Курчин Олег Геннадійович, за результатами і на підставі публічного захисту в установленому порядку, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право.

Офіційний опонент:

Доктор юридичних наук, професор,
провідний науковий співробітник відділу
конституційного права та місцевого самоврядування
Інституту держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України



Батанов
Батанова О.В.
ПОСІДЧО
Заступник секретаря Інституту
держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України
Батанова
05. 11 2020

О. В. Батанов